

RETSUDVALGET

REJSERAPPORT

STUDIEREJSE TIL TOKYO OG KYOTO I JAPAN

FOLKETINGET

Tid: 2. - 9. marts 2013
Sted: Tokyo og Kyoto i Japan
Deltagere: Karina Lorentzen Dehnhardt, formand (SF), Mette Reissmann (S), Julie Skovsby (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karsten Lauritzen (V), Jan E. Jørgensen (V), Peter Skaarup (DF), Kim Christiansen (DF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)
Ledsaget af: Ane Elmose og Hanne Schmidt, Udvalgssekretariatet,

1. Formål

23. april 2013

Formålet med studierejsen var at få indblik i en rets- og konfliktløsningskultur, der adskiller sig markant fra den danske, bl.a. gennem drøftelse med parlamentsmedlemmer og besøg på institutioner for unge kriminelle, politistationer og et fængsel i Kyoto.

Program for besøget findes som REU alm. del – bilag 210.

Baggrundsmateriale findes som REU alm. del – bilag 261.

2. Væsentligste punkter fra besøgene

Nærpolitistationer

Japan er kendetegnet ved et stort antal små politistationer, de såkaldte kobans. De enkelte kobans har et indgående lokalkendskab og er opsøgende i forhold til lokalbefolkningen. Det betyder, at hver familie i lokalområdet får 1-2 årlige besøg af politiet, hvor man bl.a. drøfter sikkerhed/tryghed i området og politiets arbejde. Arbejdsopgaverne i kobans varierer fra at vise vej til håndtering af alvorlige forbrydelser

De mange kobans er i direkte kontakt med alarmcentralen og derfor er responstiden i forhold til politiets arbejde meget lav i Japan. Tokyo Metropolitan Police Department havde i 2012 en gennemsnitlig responstid på ca. 5 minutter.

Ungdomskriminalitet

Kriminelle unge mellem 12 – 19 år bliver i Japan stillet for en familieret, hvor de screenes. Selve screeningen finder sted i de såkaldte "juvenile classification homes", og der er 3 forskellige sanktioner som screeningen kan resultere i:

1. at de får en betinget dom og derefter prøveløslades
2. at de kommer på de såkaldte juvenile training schools
3. at de kommer på børnehjem eller resocialiseringshjem for mindreårige

I juvenile training schools arbejder man bredt på at få børnene væk fra den kriminelle løbebane, det sker bl.a. ved familiesamtaler og uddannelse af børnene. Man lægger også stor vægt på at forbedre de unges evne til at kommunikere, da erfaringen er, at de unge ofte har svært ved at tackle selv simple konflikter ved hjælp af dialog.

Konflikthåndtering og recidiv

Udvalget ønskede i forbindelse med studierejsen at stifte nærmere bekendtskab med konflikthåndtering i det japanske civilsamfund, da mange konflikter løses mellem parterne, inden de når en retssag. Der ligger både kulturelle faktorer – japanere bryder sig ikke om åbne konflikter – men også mere strukturelle faktorer bag. For eksempel skal man i Japan selv betale sine sagsomkostninger, ligesom det overfor udvalget blev antydnet, at det i domstolenes forfremmelsessystem er en fordel, hvis man som dommer kender en varetægtsfængslet skyldig. Man kan i Japan være varetægtsfængslet i op til 23 dage pr. anklage, hvilket i princippet betyder, at hvis der kommer nye anklager til er der mulighed for endog meget langvarig varetægtsfængsling.

Tilståelser er meget afgørende i det japanske retssystem og udvalget blev under de forudgående briefinger orienteret om, at det japanske politi i den forbindelse kan være brutalt. Så snart der ligger en tilståelse kan en sag indledes og selvom man ønsker at ændre forklaring, vil tilståelsen blive tillagt stor vægt.

Inden studierejsen havde udvalget fået at vide at recidiv i Japan – især blandt ungdomskriminelle – er meget lav. Det var ikke muligt helt at få bekræftet disse oplysninger, men jf. afsnittet om ungdomskriminalitet var der sat en del tiltag i værk for at forebygge tilbagefald.

Dødsstraf

Der er dødsstraf i Japan, og udvalget havde i forbindelse med møder med Retsudvalget i hhv. Over- og Underhuset samt den japanske justitsminister lejlighed til at fremhæve de problemer man fra dansk og europæisk side ser ved dødsstraf. Fra japansk side blev det i den forbindelse fremhævet, at den folkelige opbakning til dødsstraf er overvældende (ca. 86 %).

3. Forberedelse og opfølgning på studiebesøgene

Udvalget blev forud for studierejsen briefet af hhv. den tidligere danske ambassadør i Japan og den japanske ambassadør i Danmark. Gennem disse briefinger fik udvalget både en bred indsigt i generelle forhold i Japan, herunder det anspændte forhold til Kina og Nordkorea og en konkret introduktion til det japanske retssystem.